

Javaslatok a kántorok és zenei előadók feladatkörére, jogaira és kötelességeire

a Kánon alapján

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Zenei Bizottsága a 2011-es esztendőben három alkalommal ülésezett. Ezeken a munkaüléseken a Zenei Bizottság kidolgozta a működési szabályzatát, a zenei előadók hatáskörével, a kántorok alkalmazásával, munkaköri leírásával illetve a fizetési sávokkal, melyet a 2011. december 9-én soron következő Igazgatótanács ülése elé kíván tární.

A Zenei Bizottság a következőképpen módosítja, illetve bővíti ki a zenei előadók valamint a kántorok Kánonban meghatározott feladatkörét, jogait és kötelességeit:

1. Egyházmegyei zenei előadó feladata:

- a) a gyülekezeti éneklés színvonalának állandó emelése
- b) minőségi zenei ízlés kialakítása a magyar reformáció egyházzenei hagyományai szerint
- c) felügyeli és elősegíti az egyházmegye gyülekezeteinek zenei tevékenységét
- d) kórustalálkozókat szervez és a kórusok tevékenységét támogatja. Az Esperesi Hivatal köteles támogatni az egyházmegyei zenei előadót a kórustalálkozók szervezésében (fénymásolás, telefon, meghívók kiküldése stb.)
- e) orgonahangversenyeket, zenés áhítatokat, kántortalálkozókat, szakmai napokat, zenés vetélkedőket, zenetáborokat szervez, ezekbe az egyházmegye kántorait aktívan bevonja
- f) az egyházmegye orgonáit nyilvántartja és javaslatot tesz azok javítására vonatkozóan
- g) az egyházmegyei zenei előadó tagja az egyházmegyei vizitációs bizottságnak
- h) *egyházközségi kántorválasztásnál szakvéleményt ad, szakvéleményét a választó bizottság köteles elfogadni*
- i) beszámol az egyházmegyének és az egyházkerületi zenei előadónak az évi zenei eseményekről
- j) lelkeszértekezleten rendszeresen tart zenei tárgyú előadást a lelkeszek számára.

A Kánon „Az egyházmegyei zenei előadó vezetője az Egyházmegyei Kántorképesítő Bizottságnak”- cikkelyét hatályon kívül helyezés kérelmével felterjeszti a Zsinati Zenei Bizottságnak.

2005-től, az Egyházkerületi Kántorképző Tanfolyam indulásától kezdődően az egyházmegye nem adhat ki kántori képesítést, illetve az ez évtől kiállítottak hatályon kívül helyezendők. *A nem minősített gyülekezetek ideiglenesen alkalmazhatnak képesítés nélküli kántort, aki köteles a soron következő kántorképző tanfolyamra beiratkozni, hogy megszerezze a megfelelő képesítést (Kánon 32. par. c. pont).*

2. Egyházkerületi zenei előadó

Jogköre és feladatai:

- a.) tanácskozási joggal tagja az Igazgatótanácsnak és a Közgyűlésnek.
- b.) szakmai felügyeletet gyakorol az egyházkerületben folyó zenei tevékenységek, azaz kántorok, karnagyok, zenetanárok munkájára vonatkozóan annak érdekében, hogy az egyházkerületben folyó zenei tevékenységek egyazon irányban haladjanak.
- c.) találkozókát, tanfolyamokat szervez
- d.) tájékoztatókat, ismertetéseket és előadásokat tart lelkészek és egyházzeneészek számára
- e.) felügyeli a kántorképzést, illetve-továbbképzést és tagja az Egyházkerületi Kántorképző Tanfolyam Vizsgáztató Bizottságának.
- f.) öröködi a Zsinat által elfogadott és gyülekezeti használatra ajánlott 1996-os Magyar Református Énekeskönyv helyes használatán (ne a régi éneklési stílus szerint énekeljék az új énekeskönyv énekeit), valamint szakmai tanáccsal segíti elő a gyülekezeti éneklést, a zenei élet színvonalát és a templomi énekkarok tevékenységét, megfelelő kórusrepertoár használatát.
- g.) Jóváhagyásával végezhető az orgonák karbantartása és javítása. Tagja az egyházkerület Orgonafelügyeleti Bizottságának.
- h.) Tevékenységéről évente beszámol az Igazgatótanácsnak és az Egyházkerületi Közgyűlésnek.

3. A kántor feladata, hatásköre, munkaköre

Az egyházi ének szerepéről

Az egyházzenei tevékenységnek két fókusza van: a Szentírás és az Egyetemes Egyház. Mivel a református egyház is része az Egyetemes Egyháznak, így a Szentírásra és az egyetemes egyházzeneire kell, hogy tekintszen felkarolva a magyar reformáció zenei értékeit. A református egyházban nem kántorokról és énekekről kell beszélni, hanem egyházzenéről és református egyházzeneészekről. A kántori szolgálatot képzett zenészek kell, hogy végezzék, akárcsak a lelkipásztori szolgálatot képzett lelkipásztorok. (hivatkozás a Szentírásra).

A kántor

31. par. Minden egyházközség kántori állást tölthet be pályázat vagy meghívás útján: lehetőség szerint református egyházzel, ha az állás anyagi feltételeit biztosítani tudja.

A kántor a lelkipásztorral együtt liturgiai szolgálatot végez, tehát liturgus, a liturgián belül a lelkipásztorral egyenrangú szolgatársak. Ezért szükséges, hogy megválasztásakor és szolgálatra indításakor a gyülekezetben legyen felszentelve. Amennyiben tagja annak az egyházközségnek, ahol szolgál, hivatalból tanácskozási jogú tagja a presbitériumnak.

32. par. A Királyhágómelléki Református Egyházkerületben 2005 óta a kántorok képzése az Egyházkerület Kántorképző Tanfolyamán zajlik. A képezések függvényében a következő fokozatú kántori beosztások léteznek:

a.) Egyházkerületi Kántorképesítő Bizottságtól oklevelet nyert kántor

b.) egyetemi végzettségű kántor (zeneakadémiát vagy zenepedagógiát végzett), aki orgonaművészi, zongoraművészi, egyházzeneszi, zenetudósi, karmesteri vagy zenetanári diplomát szerzett. Ez utóbbiaknak megválasztásuktól számított egy éven belül le kell vizsgázniuk az Egyházkerületi Kántorképesítő Bizottság előtt a kántorvizsga tantárgyaiból. *Ezek a következők: gyülekezeti éneklés és énektanítás, himnológia, gyülekezeti orgonajáték, orgonaismeret, karvezetés.* Kivételt képeznek azok, akik egyházzene szakot végeztek.

c.) oklevéllel nem rendelkező kántor. Ez utóbbit a presbitérium ideiglenesen alkalmazza mindaddig, amíg meg nem szerzi a megfelelő kántori képesítést. *(Erre nézve határozott állásfoglalásunkat lásd: egyházmegyei zenei előadó jogköréről szóló rész).*

A kántor jogai és kötelességei: (munkaköri leírás)

- a.) a lelkipásztorral és a presbitériummal jó egyetértésben eljárni,
- b.) a gyülekezeti éneklés vezetése minden istentiszteleti alkalom során,
- c.) egyházi ének tanítása, az egyházi zenekultúra ápolása és fejlesztése a gyülekezeti istentiszteleti alkalmakon, vasárnapi iskolában, a konfirmációi előkészítőn és a bibliaórán,
- d.) a gyülekezeti énekkar megszervezése, tanítása és vezetése
- e.) a zsinat által elfogadott énekeskönyv és korálkönyv használata,
- f.) az egyházközség tulajdonában lévő hangszerek állagának felügyelete,
- g.) zenei áhítatok szervezése,
- h.) *saját szaktudásának emelése, továbbképző tanfolyamokon való részvétellel is, amit a gyülekezet anyagilag is köteles támogatni. A Kántorképző Tanfolyamon való részvétel nem vonható le az évi pihenőszabadságból, ez szakmai továbbképzésnek számít.*
- i.) öltözete hivatali működésében az alkalomhoz méltó kell, hogy legyen,
- j.) minden minősített gyülekezetben a kántori (egyházzenei) szolgálat teljes körű kell, hogy legyen, a Kánon 33. par. a-h pontjának megfelelően. A kántori szolgálat a tanári szolgálattal analóg, tehát felkészülést igényel (heti 40 óra 20 órának felel meg). Azokban az egyházközségekben, ahol a kántor teljes állásban alkalmazott és egyházzenei szolgálata nem tölti ki a teljes munkaidőt, szükség szerint felkérhető irodai szolgálatra, a lelkésszel és a presbitériummal való egyeztetést követően.
- k.) A kántornak joga van az évi *fizetett* pihenőszabadsághoz, mely a munkatörvény értelmében évi 21 munkanapot jelent. A kántornak távozása esetén köteles helyettesről gondoskodnia. A helyettesítési díjat a kántornak kell kifizetnie.
A felsorolt kötelességeknek a presbitériummal kötött munkaszerződés részeként a munkaköri leírásban részben vagy teljes egészében szerepelniük kell. A munkaszerződést a javadalmazás, a pihenőszabadság és más törvényes jogok

vonatkozásában a munkatörvénykönyv és egyházi szabályrendeleteink alapján kell megkötni, és díjlevélben rögzíteni. A díjlevél prototípusa az Igazgatótanácsi Hivatalban igényelhető.